

Phẩm 2: THIÊN CỦA NHƯ PHÁP TRỤ

Bồ-tát Ma-ha-tát hoặc tại gia hoặc xuất gia, đều có bốn pháp có khả năng tu học tức chứng đắc hành nơi đạo quả Bồ-đề vô thượng là phương tiện nghiệp thiện, thương xót chúng sinh.

Phương tiện nghiệp thiện tức là Bồ thí Ba-la-mật nên tu hạnh thiện, hạnh chuyên tâm, hạnh thường, hạnh tịnh. Hạnh thiện tức là Bồ-tát nếu có tài vật bố thí cho người đến xin, không quán có ân và không ân, không quán phước điền và không phước điền, tuy có trời, người, Sa-môn, Bà-la-môn, nhưng đều không thể làm trở ngại tâm bố thí của Bồ-tát. Đây gọi là hạnh thiện. Hạnh chuyên tâm tức là Bồ-tát lúc bố thí có người đến cầu xin, xả bỏ nội vật, ngoại vật, tất cả vật thí cùng tâm không có tham tiếc. Đây gọi là chuyên tâm thí. Hạnh thường tức Bồ-tát lúc bố thí có người đến xin, không quán thời và phi thời, tùy vật có mà bố thí. Đây gọi là hạnh thường. Hạnh tịnh tức là Bồ-tát lúc bố thí có người đến xin không vì danh tiếng mà bố thí, không vì sự vui nơi cõi trời mà bố thí, như trong phẩm bố thí đã nói. Đây gọi là hạnh tịnh. Như bố thí có bốn việc là hạnh thiện, hạnh chuyên tâm, hạnh thường, và hạnh tịnh, thì Trì giới Ba-la-mật, Nhẫn nhục Ba-la-mật, Tinh tấn Ba-la-mật, Thiên định Ba-la-mật, Bát nhã Ba-la-mật cũng có bốn việc như vậy. Thế nào là phương tiện thiện của Bồ-tát? Nếu có người sinh tâm muốn phá pháp Phật, vì điều phục họ nên thực hành phương tiện thiện. Muốn khiến người thuộc căn cơ bậc trung nhập pháp Phật nên thực hành phương tiện thiện, tuy nhập mà chưa thành thực, vì khiến thành thực nên thực hành phương tiện thiện. Đã thành thực rồi, vì khiến được giải thoát nên thực hành phương tiện thiện. Bồ-tát vì thuyết giảng về y phương thuật của thế gian và các luận mà thực hành phương tiện thiện. Vì muốn chỉ tâm thọ trì giới Bồ-tát, kiên trì không hủy phạm, nên thực hành phương tiện thiện. Phương tiện thiện nguyện, phương tiện Thanh văn thừa, phương tiện Duyên giác thừa, phương tiện Đại thừa, mười phương tiện trên đây có thể làm năm việc: Bốn phương tiện đầu là vì lợi ích cho chúng sinh mà thực hành, phương tiện về phương thuật thế gian là để phá luận tà. Bồ-tát thọ trì giới Bồ-tát trọn không hủy phạm, nếu có phạm liền sám hối. Phương tiện thiện phát nguyện là tùy theo chỗ cầu mà có thể được. Phương tiện của hàng tam thừa là tùy theo căn cơ mà thuyết pháp, nên Bồ-tát có mười phương tiện như vậy để có thể làm năm việc, do năm việc nên nhất định đầy đủ, có thể đạt được tất cả việc ở thế gian, hoặc hiện tại hoặc đời sau.

Thế nào là Bồ-tát làm lợi ích cho người? Tức như trong phẩm bốn nhiếp đã nêu. Thế nào là Bồ-tát thiện phát nguyện? Tức là Bồ-tát làm tất cả nghiệp thiện, hoặc quá khứ, hiện tại, vị lai đều không cầu quả báo, chỉ cầu đạo quả Bồ-đề vô thượng. Đây gọi là thiện phát nguyện. Đức Như Lai nếu vì hàng xuất gia hoặc tại gia thuyết giới, tất cả đều thu lấy bốn việc như thế. Nếu Bồ-tát xuất gia hoặc tại gia, hoặc quá khứ, hiện tại, vị lai, mà thọ trì giới Bồ-tát, thì đều chứng đắc đạo quả Bồ-đề vô thượng. Bồ-tát xuất gia hơn Bồ-tát tại gia. Vì sao? Vì Bồ-tát xuất gia có được tất cả giới Bồ-tát. Bồ-tát tại gia không được tất cả giới Bồ-tát. Bồ-tát xuất gia có thể thực hành phạm hạnh vắng lặng thanh tịnh, Bồ-tát tại gia không thể tu hành phạm hạnh tịch tĩnh. Bồ-tát xuất gia có thể thực hành ba mươi bảy phẩm trợ đạo. Bồ-tát tại gia không thể thực hành ba mươi bảy phẩm trợ đạo. Bồ-tát xuất gia giải nói tất cả việc thế gian. Bồ-tát tại gia bị công việc thế gian ràng buộc.

*
**